

NDLR : la règle de notre amicale est de ne pas publier de position personnelle partisane. Nous dérogeons exceptionnellement à cette règle pour honorer la mémoire de notre camarade décédé en septembre 2019, qui, ayant été médecin-chef de la 25ème division d'infanterie de l'ARVN, put s'échapper du Viet Nam et refaire sa vie aux USA.

NHỚ NHÀ

Tác giả : Nguyễn Sơ Đông JJR 58

Pourquoi le prononcer ce nom de la patrie?

Dans son brillant exil mon coeur en a frémi

Il résonne de loin dans mon âme attendrie,

Comme les pas connus ou la voix d'un ami.

Tôi muốn đổi chữ “brillant” thành “douloureux” vì trốn chui, trốn nhủi, vượt biên còn thua con chó đói, thì có gì là “brillant”. Sợ mang tội với Lamartine, lại thừa một “pied”.

Tôi là thằng “lăn chai”, lúc nhỏ suốt ngày ở ngoài đồng, lội hết mương này đến rạch kia. Tôi không phải đi chăn trâu, nhưng tôi cỡi trâu “nghè lằm”. Leo lên lưng trâu đâu có dễ. Tôi mới sáu, bảy tuổi, đứng vừa qua khỏi ngang nửa bụng trâu, mà trâu đâu có “mọp” xuống như voi cho mình leo lên. Vậy mà thằng tui phóng lên ngang hông trâu cũng được, kẹp “đầu gối” (trâu) trước cũng xong, phăng lên bằng đầu gối sau cũng “phè” mà kéo đuôi cũng yên. Trâu tốt hơn “người ta”: không khi nào “đá giò lái”, không “đá ngược” bạn bè.

Nắng, mưa tôi có coi ra gì đâu? Mưa xối xả, mưa nặng hạt,... tắm mưa càng vui. Tắm đến chừng da tái mét, run lập cập mới thôi. Một lát – có khi cả giờ nữa, nắng lên, khô queo,... thì lội nữa.

Tụi chăn trâu “nhà nghè” chỉ tui đủ thứ hết: làm sao “cột dằm” con nghé để nó khỏi ăn mạ. Người ta vác chổi chà mà đập mầy đó (không đập trâu đâu, vì chổi chà có thối thia gì nó).

- Nhìn dấu ở cửa hang là biết có cua ở trong hay không, cua lớn hay cua “nghé” (cua con, kẹp đầu lằm).

- Bắt cá bóng kèo thì phải dùng một chân chặn cái ngách nó lại,

- Cá trê phải sửa soạn mời trước : đập mấy con ốc bươu, để qua bữa sau có mùi hôi hôi là cá trê nó đớp nhanh lắm,

- Xúc cá ròn ròn coi chừng bị cá mẹ tấp cẳng, vì bênh con (ròn ròn là cá lóc con, cỡ 1/2 ngón tay út, kho tộ mặn mặn, cay cay... ngon hơn caviar nữa. Mà tôi có bao giờ được ăn caviar đâu mà xạo vậy!).

- Bọt trắng nhuyển trên mặt “mương”, nhưng bọt nào là ổ cá chìa vôi, chả làm gì được hết, bọt nào là ổ cá “xiêm”, loại cá lia thia xanh mun, đá chết bỏ chứ nhứt định không chạy.

Lên Saigon, “lội” gần hết “hang cùn ngỏ hẹp” của quận Tư (sau này là quận Năm, dành tên quận Tư cho bên Khánh Hội), chui vào Đại Thế Giới coi hát “cọp”, băng cầu chữ Y, qua giang sơn của ông Bảy (Bảy Viễn), đi chen lấn giựt cái “lưỡi” ông Tiêu cúng rằm tháng Bảy.

“Nắng Saigon, anh đi mà chột mắt

Bởi vì em mặc áo lụa Hà Đông ”

Tôi có biết lụa là gì đâu? Hà Đông ở đâu? Thôi, tôi xin phép Nguyễn Sa mà sửa lại:

“Nắng Saigon, tui đi mà chẳng ngán

Bởi vì da mồi thích “đui then” rồi.

Ra Chasseloup, đến mùa me chín, leo lên “rung” mạnh. Me rụng đầy đầu tụi ở dưới đất. Thằng nào ở “trên” vậy? Thằng Đông chớ ai vô đây.

Trước Bộ Y Tế có hai cây gừa, trái tròn, ngọt, cây chót vót, lại cũng thẳng Đông leo. (Sau 75, tôi vẫn còn thấy hai cây này, già lão rồi, có ai để ý tới làm chi)

Vào lính, theo đơn vị hành quân, nhớ từng con suối nhỏ, từng gò mối, từng cây cầu khỉ,... nhứt là những nơi “đụng” nặng. Lính tử trận. Quan cũng đền nợ nước. Thứ hai, người vợ trẻ đưa chồng lên Đức Hòa. Thứ bảy, đã chít khăn tang. Nhưng tôi vẫn thương vẫn nhớ cái quận “nắng bụi, mưa bùn”... nghèo xơ nghèo xác nhưng đầy áp tình người. Hoàng hôn xuống, nghe ảnh ương, nhái bầu, nhái bển, cả bao nhiêu thứ côn trùng hòa tấu “symphonie pastorale” nghe mà rưng rún.

Giờ đây, lưu lạc xứ người, muốn nghe... có đâu mà nghe.

“Lòng quê đi một bước đường một đau ”

(Kiều)

Tâm trạng nhớ nhà là vậy

Tôi không dám “nghĩ” hoặc “đoán” tình cảm của ai khác. Riêng với tôi thì: tình đầu, tình đuôi, tình giữa... gì gì, thì với thời gian cũng sẽ khuây khoả, rồi phai, rồi tàn và rồi thuộc về dĩ vãng, dù nó “apporte chaque jour tout le bien, tout le mal”.

Nhưng, nhớ nhà thì hoàn toàn khác, lạ. Như một định luật tự nhiên, “tên” nào “lợi” nhiều, lẫn lóc với “đất nước” nhiều,.. khi về già, nhớ nhà càng ray rứt, càng nhức nhối.

Cái khổ là càng muốn quên, càng lại nhớ. Có những đêm thức giấc, nhớ quá, không tài nào ngủ lại được. Nhớ ai, ai đâu mà nhớ. Nhớ NHÀ!

Lúc ở Chasseloup, đọc sách tả Tour Eiffel, Montparnasse, Les Invalides, Chateaux de la Loire.. não nức muốn xem lắm. Giờ xem qua rồi thì “thôi”. Nó không “thấm” vào xương, vào tủy, vào tim, vào óc như cái nhớ nhà.

“... Quê tôi chìm chân trời mờ sương

Quê tôi là bao nguồn yêu thương

Quê tôi là bao nhớ nhung se buồn

Là bao vấn vương tâm hồn người bốn phương. ”

(Làng Tôi – Chung Quân)

Chắc tại tôi là đứa “chả giống ai”. Thôi đành chịu vậy.

Mấy trang viết này không đầu, không kết, ý tứ lung tung, “à bâtons rompus”, “du coq – à – l’âne”. Bà con có xem thì “xính xái”, từ bi hỷ xả dùm. Thiện tai, thiện tai.

Thôi thì cứ xem như :“mémoires d’outre-tombe” của tôi vậy.

Trước sau gì, cát bụi cũng sẽ về cát bụi

QUANDO SATIS DIXISTI, PERISTI

(Quand tu auras dit assez, tu seras mort)

(St Augustin)

“Mai đây trong chuyến tàu vạn cổ

Nếu có người thương đến tiễn đưa

Xin hãy rắc thêm vào huyết mộ

Chút tình hệ lụy núi sông xưa”

(Giang Hữu Tuyên)

Đúng, hệ lụy núi sông xưa!

*“Objets inanimés, avez-vous donc une âme
Qui s’attache à notre âme et la force d’aimer”*

Thôi đành

“Nhật mộ hương quan hà xứ thị

Yên ba giang thượng thử nhân sầu ”Thôi Hiệu

Vậy, tôi đã làm được gì?

******* Gia Đình: Trả hiếu? *******

– Má tôi mất sớm quá, tôi có nhớ gì đâu, nhứt là mấy tháng cuối cùng, mỗi lần tôi muốn tới gần Má tôi, thì các dì, cô, cậu... (đều ở nhà tôi để săn sóc má tôi) bảo: “Con ra ngoài chơi đi, để má con ngủ”, ngủ yên... Yên Giấc Ngàn Thu.

– Tôi có làm được gì giúp Ba tôi đâu. Chưa xong y khoa, niềm an ủi duy nhứt của tôi là: tôi đã cố hết sức nghe lời Ba tôi, dĩ nhiên, đôi lần chuyện này, chuyện nọ, chuyện “đâu đâu” làm Ba tôi không vui.

– Tôi rất mừng là đã cùng vợ tôi quyết định “sinh tử”: chết thì chết chung, không thể sống với VC được. Tụi nó không lương tâm, không tim, không óc, không cả tình người. Ít nhứt, dung thân ở xứ lạ, không ai ngăn cấm con tôi: “Mày là con sĩ quan ngụy, không được lên cấp ba”. Đó là nguyên văn của tên “giám hiệu” trường Petrus Ký (tôi không muốn nhắc tên mới của trường) khi đưa con trường của tôi học xong lớp 9 (classe de 3è) không được lên lớp 10 (classe de seconde). Đuổi học.

******* Tổ Quốc: xin cho tôi mượn hai câu thơ của một nhà văn “gốc lính” *******

“Cúi đầu tạ với quê hương

Tôi còn một nửa đoạn đường chiến binh”.

Tôi đã đội trên đầu sáu chữ: DANH DỰ, TỔ QUỐC, TRÁCH NHIỆM. Ngày nào còn thở tôi còn tôn thờ. Chỉ khi nhắm mắt thì trách nhiệm của tôi với tổ quốc VNCH mới kể là hết.

*Je ne fléchirai pas ! Sans plainte dans la bouche,
Calme, le deuil au coeur, dédaignant le troupeau,
Je vous embrasserai dans mon exil farouche,
Patrie, ô mon autel ! Liberté, mon drapeau !.*

Victor Hugo (Ultima Verba)

******* THAY LỜI CUỐI *******

Những dòng sau đây, tôi:

– Kính dâng quý Trường Thượng, Niên Trưởng đã rời Việt Nam trước 30-04-1975

– Gửi đến thế hệ trẻ, những người chưa “ném” mùi VC.

Tôi dạy vắn vật ở Petrus Ký từ năm 1963. Lúc bấy giờ, thi Tú Tài 1 và 2 còn vấn đáp. Chưa khi nào tôi hỏi lý lịch thí sinh trước khi cho điểm. Nói chung, trong suốt lịch trình thi, tất cả Giáo sư đều xử sự như thế..

Tết Mậu Thân, con đường tiếp liệu (y dược, y cụ..) của đơn vị tôi bị VC (đã chiếm Vinatexco, Vifon, và các hãng kế cận) đóng chốt. Tôi phải liên lạc với cố vấn đơn vị tôi, trình với cố vấn trưởng (cố vấn cho Tư Lệnh Sư Đoàn) cho

phép tôi dùng trực thăng riêng của ông về căn cứ 73 tồn trữ y dược, nhứt là bông, băng, băng cá nhân, nước biển và trụ sinh..

Trở trêu thay: người thương binh đầu tiên được truyền chai nước biển “nóng hổi” vừa được trực thăng mang về là một VC..

Trong hơn bốn năm trấn ở Đức Hòa, tôi đã gọi tản thương bằng trực thăng về Tổng Y Viện Cộng Hòa ít nhứt là mười VC bị thương nặng. Không tản thương thì chắc chắn 100% chúng đi “chầu Bác” rồi.

Dù mưa, dù nắng, một giờ khuya, hai giờ sáng,... chưa lần nào phi hành đoàn hỏi tôi tản thương lính nào vậy? QLVNCH hay VC. Tất cả đơn vị Quân Y QLVNCH đều làm như thế.

Tôi muốn viết thật rõ, hét thật to, ý nghĩ thật trong sáng: Tôn chỉ của dân VNCH, của QLVNCH, của chính phủ VNCH là TÔN TRỌNG CON NGƯỜI, cách hành sự chứa đầy tình người.

Sau 04/1975, bọn khát máu chóp bu VC đã ra lệnh phá tan nát xã hội miền Nam, mà nền tảng là gia đình. Bao nhiêu gia đình sĩ quan QLVNCH, viên chức VNCH bị gây áp lực đến đổ vỡ.

Bao nhiêu dân miền Nam bị lừa gạt, rồi bị ép tử, bỏ cho chết, chết đói, chết vì bệnh tật,... ở những khu gọi là kinh tế mới.. Bao nhiêu thanh thiếu niên “con ngụy” bị ép buộc qua Miền làm bia đỡ đạn cho VC. Bao nhiêu trăm ngàn người VNCH đã thiệt mạng trên đường tìm tự do, thoát ách VC

Trong mấy ngàn năm lịch sử dân tộc, có lần nào mà người dân Việt Nam, vốn rất gắn bó với “quê cha đất tổ”, với “mồ mả ông bà” liều chết, bỏ nước ra đi tìm tự do đông đến số triệu. Tôi viết để quý vị Trưởng Thượng và thế hệ trẻ hiểu được mức độ khát máu, tàn ác, vô nhân đạo, đầy thú tính của VC.

Riêng cá nhân tôi, tôi không thù hằn VC vì:

1- Tôi đã hấp thụ nền giáo dục nhân bản miền Nam

2-VC không xứng đáng để tôi thù hằn, vì VC đã mất hẳn tính và tình người.

Tôi rất cảm ơn, thương mến, kính yêu “bà xã” tôi đã chịu bao nhiêu cay đắng, cực khổ tảo tần giữ vững gia đình, lo cho bốn đứa con tôi.

Hiện giờ, chúng là công dân đơn thuần (simple citizen) của quốc gia tạm cư, không là “quan to, quan bé” gì hết. Nhưng, người ta đã đối xử với chúng tôi rất ấm áp tình người.

Nguyễn Sơ Đông (Tác giả)